

ИНСТИТУТ ЗА НИЗИЈСКО ШУМАРСТВО И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
INSTITUT ZA NIZIJSKO ŠUMARSTVO I ŽIVOTNU SREDINU
UNIVERSITY OF NOVI SAD INSTITUTE OF LOWLAND FORESTRY AND ENVIRONMENT - ILFE, SERBIA

Број: П 52/1

Нови Сад, 11. 02. 2025.

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА ШУМЕ
11070 Нови Београд
Омладинских бригада 1
(за госп. Виду Јовановић)

**Предмет: Саопштење бр. 1 извештајно-дијагнозно-прогнозне службе у заштити
шума**

У прилогу вам достављамо наведено Саопштење.

Обавештавамо вас да смо дана 11. 02. 2025. корисницима шума у Војводини, као и корисницима шума који газдују тополама на територији централне Србије доставили наведено Саопштење.

С поштовањем,

Директор
проф. др Саша Орловић

Адреса: Антона Чехова 13, Поштански фах 117, 21000 Нови Сад, Телефон: +381 21 540 383, +381 21 540 384, Факс: +381 21 540 385; e-mail: ilfe@uns.ac.rs; ПИБ 104706702; Матични број 08865248
Address: Antona Čehova 13, P.O.Box 117, 21000 Novi Sad, Serbia; Phone: +381 21 540 383, +381 21 540 384, Fax: +381 21 540 385; e-mail: ilfe@uns.ac.rs, VAT number 104706702; registration number 08865248

САОПШТЕЊЕ БР. 1

Контрола бројности најзначајнијих поткорњака бора (*Ips sexdentatus* и *Ips acuminatus*) на „ловним стаблима“

Током фебруара потребно је да поставити I серију „ловних стабала“ за контролу бројности боровог поткорњака *Ips sexdentatus* који насељава кору дебла. „Ловна стабла“ I серије ће у исто време служити за контролу боровог поткорњака *Ips acuminatus* који насељава тањи материјал (овршак) и гране. Постављање ловних стабала завршити најкасније до почетка марта да би стабла била експонирана налету имага врсте *Ips sexdentatus* током читавог периода ројења (март-мај). Врста *Ips acuminatus* роји се касније, средином и крајем маја, а иста стабла служиће за контролу, односно пребројавање убушних отвора имага.

Интензитет напада за врсту *Ips sexdentatus* утврђује се на пробним површинама величине 4dm², односно на пробним површинама 1dm² за врсту *Ips acuminatus*. „Ловна стабла“ остављати са овршком и гранама да би се могла контролисати бројност обе врсте поткорњака. Упутство за њихову контролу се налази у прилогу Саопштења.

Завршну контролу бројности убушних отвора имага за обе врсте поткорњака обавити почетком јуна, а средином јуна поставити II серију „ловних стабала“ за праћење бројности II генерације имага *Ips sexdentatus* чије ројење траје током јула и августа.

„Критични“ бројеви за врсту *Ips sexdentatus* исказују се према скали:

1. без убушних отвора
2. слаб напад (0,01-0,50 убушних отвора/4dm²)
3. средњи напад (0,50-1,0 убушних отвора/4dm²)
4. јак напад (>1,0 убушних отвора/4dm²)

„Критични“ бројеви за врсту *Ips acuminatus* исказују се према скали:

1. без убушних отвора
2. слаб напад (0,01-0,50 убушних отвора/1dm²)
3. средњи напад (0,50-1,0 убушних отвора/1dm²)
4. јак напад (>1,0 убушних отвора/1dm²)

Извештаје са прикупљеним подацима за I серију „ловних стабала“ доставити у Институт до 15. јуна 2025., а за II серију до 15. септембра 2025. Молимо кориснике шума да се ови послови започну и заврше у наведеним роковима.

По завршетку оцене сва стабла треба окорати, а накот поткорњака (ларве и лутке) уништити пре појаве имага.

Шумски пожари

Почетак године обележило је топлије време са знатно мањом количином падавина у односу на вишегодишњи просек. Знатно више просечне температуре ваздуха бележене су током јануара - нарочито у последњој декади месеца. У првим данима фебруара владало је сунчано време без падавина са јутарњим мразевима и ветром кошавског типа који је исушивао земљиште, опали биљни материјал и надземне делове коровских биљака. Према краткорочним прогнозама и наредни дани ће бити без

падавина са дугим сунчаним интервалима што ће погоршати стање влажности земљишта и створити повољне услове за појаву приземних пожара. Нова приземна вегетација споро и тешко ниче, док је земљиште (нарочито у засадима где су изостале мере сузбијања корова) покривено лако запаљивим материјалом (шумска стеља, суви надземни делови корова).

На локалитетима где су у протекле 2-3 године константно бележени приземни пожари и на свим осталим локалитетима где постоји висок ризик од избијања пожара (терени I и II категорије угрожености од пожара), неопходан је појачан надзор да би се у случају пожара могло организовати његово гашење у иницијалној фази.

Превентивне мере у првом реду обухватају површинску обраду земљишта на читавој површини или на противпожарним пругама унутра и око засада чија ширина треба да износи минимално 5 метара. ПП пруге треба да чине мрежу „квадрата“ или „правоугаоника“ и на њима земљиште мора бити тако површински обрађено да се плугом или тањирачом уклони и у земљиште убаца сав лако гориви материјал (стеља и суви коров). Веома је важно ову меру спровести у периоду док не никне нова трава (вегетација) која знатно умањује опасност од пожара.

За службу извештајно дијагнозно/прогнозних послова:

др Предраг Пап, с.р.

др Милан Дрекић, с.р.

др Леополд Пољаковић-Пајник, с.р.

др Дејан В. Стојановић, с.р.

др Верица Васић, с.р.

др Мирослав Марковић, с.р.

др Милица Златковић, с.р.

мастер Милутин Ђилас, с.р.

мастер Никола Перендија, с.р.